

Obsah

Předmluva	14
1 Ošetřovatelský proces - popis metody	15
<i>Jana Marečková, Adéla Holubová</i>	
1.1 Definice, význam a výhody metody	15
1.2 Aplikace metody do praxe	17
1.2.1 Posouzení v ošetřovatelské péči	17
1.2.2 Diagnostika v ošetřovatelské péči	18
1.2.3 Plánování v ošetřovatelské péči	18
1.2.4 Realizace ošetřovatelské péče	22
1.2.5 Vyhodnocení ošetřovatelské péče	22
1.3 Pojetí ošetřovatelské péče o dospělého s refluxní chorobou jícnu - příklad	23
2 Příznaky onemocnění trávicího traktu	54
<i>Ladislav Douša</i>	
2.1 Příznaky obecné	55
2.1.1 Bolest břicha	55
2.1.2 Únava	56
2.1.3 Nechutenství a hubnutí	56
2.1.4 Krvácení	57
2.2 Příznaky dle orgánového postižení	58
2.2.1 Příznaky ústní	58
2.2.2 Příznaky jícnové	58
2.2.3 Příznaky žaludeční	59
2.2.4 Příznaky střevní a rektální	60
2.2.5 Příznaky jaterní a biliární	63
3 Lékařské vyšetření v gastroenterologii	65
<i>Lukáš Štrinc</i>	
3.1 Základní lékařské vyšetření v gastroenterologii	65
3.1.1 Anamnéza	65
3.1.2 Fyzikální vyšetření	66

3.2	Laboratorní vyšetření	67
3.2.1	Biochemické extracelulární vyšetření	67
3.2.2	Hematologické vyšetření	67
3.2.3	Sérologické a imunologické vyšetření.	68
3.2.4	Mikrobiologické vyšetření	68
3.3	Ultrasonografie	69
3.4	Endoskopie	69
3.4.1	Ezofagogastroduodenoskopie	69
3.4.2	Endoskopická retrográdní cholangiopankreatikografie	70
3.4.3	Enteroskopie	70
3.4.4	Kolonoskopie	71
3.4.5	Sigmoideoskopie, rektoskopie, anoskopie	72
3.5	Endoskopická ultrasonografie.	72
3.6	Rentgenologické vyšetřovací metody	72
3.7	Radionuklidová vyšetření	74
3.8	Biopsie.	74
3.9	Dechové testy	75
3.10	Speciální diagnostika jícnu	75
4	Endoskopické vyšetření - péče o pacienta	77
	<i>Adéla Holubová, Irena Pěchoučková</i>	
4.1	Endoskopické metody a přístroje	77
4.2	Ezofagogastroduodenoskopie	81
4.2.1	Příprava na vyšetření	82
4.2.2	Postup před výkonem	83
4.2.3	Postup během výkonu.	85
4.2.4	Postup po výkonu	86
4.3	Transnazální gastrokopie	87
4.4	Endoskopická ultrasonografie horního gastrointestinálního traktu	89
4.5	Endoskopická retrográdní cholangiopankreatografie.	89
4.5.1	Příprava na vyšetření	91
4.5.2	Postup před výkonem	92
4.5.3	Postup během výkonu.	93
4.5.4	Postup po výkonu	93
4.6	Kolonoskopie	94
4.6.1	Příprava na vyšetření	96
4.6.2	Postup před výkonem	101
4.6.3	Postup během výkonu.	103
4.6.4	Postup po výkonu	104
4.7	Endoskopická ultrasonografie kolorekta	106
4.8	Rektoskopie, anoskopie, endoskopická ultrasonografie rekta	106
4.8.1	Příprava na vyšetření	107
4.8.2	Postup před výkonem	108
4.8.3	Postup během výkonu.	109

4.8.4	Postup po výkonu	110
4.9	Kapslová enteroskopie	110
4.9.1	Příprava na vyšetření	112
4.9.2	Postup před výkonem	113
4.9.3	Postup během výkonu	113
4.9.4	Postup po výkonu	113
4.10	Komplikace endoskopických výkonů v grafickém zobrazení	114
4.11	Dezinfekce endoskopických přístrojů	115
	<i>Adéla Holubová, Jolana Nikolai</i>	
4.11.1	Chemické metody dezinfekce	115
4.11.2	Vyšší stupeň dezinfekce	118
4.11.3	Dvoustupňová dezinfekce	120
4.11.4	Postup při dezinfekci endoskopických přístrojů	121
4.11.5	Skladování vydezinfikovaných endoskopických přístrojů	124
5	Krvácení do gastrointestinálního traktu - péče o pacienta	127
	<i>Adéla Holubová, Kateřina Ševčíková</i>	
5.1	Příznaky	128
5.2	Diagnostika	128
5.3	Léčba	128
5.4	Sesterská činnost při varikózním krvácení z horní části GIT (krvácení z jícnových varixů)	131
5.5	Příprava pacienta na vyšetření	132
6	Perkutánní transhepatální cholangiografie, perkutánní transhepatální drenáž - péče o pacienta	135
	<i>Adéla Holubová, Irena Pěchoučková</i>	
6.1	Definice	135
6.2	Indikace a kontraindikace	136
6.3	Komplikace	136
6.4	Pomůcky	136
6.5	Postup před výkonem	138
6.6	Postup během výkonu	139
6.7	Postup po výkonu	140
7	Punkční a bioptické výkony prováděné v gastroenterologii a hepatologii - péče o pacienta	143
	<i>Adéla Holubová, Irena Pěchoučková</i>	
7.1	Břišní punkce	143
7.1.1	Příprava na vyšetření	144
7.1.2	Postup před výkonem	147
7.1.3	Postup během výkonu	148
7.1.4	Postup po výkonu	149
7.2	Biopsie tenkého střeva	150
7.2.1	Příprava na vyšetření	150
7.2.2	Postup před výkonem	150
7.2.3	Postup během výkonu	151

7.2.4	Postup po výkonu	151
7.3	Biopsie jater	152
7.3.1	Cílená a necílená biopsie jater	152
7.3.2	Transjugulární biopsie jater, katetrizace jaterních žil	157
7.4	Biopsie slinivky břišní.	161
8	Nazogastrická sonda - péče o pacienta	164
	<i>Adéla Holubová</i>	
8.1	Definice	164
8.2	Indikace a kontraindikace.	165
8.3	Komplikace	166
8.4	Frekvence výměny NGS	166
8.5	Pomůcky k zavedení NGS	166
8.6	Postup před výkonem	167
8.7	Postup během výkonu	167
8.8	Postup po výkonu	171
9	Nazojejunální sonda - péče o pacienta	174
	<i>Adéla Holubová, Irena Pěchoučková</i>	
9.1	Definice	174
9.2	Indikace a kontraindikace.	176
9.3	Komplikace při zavádění nazojejunální sondy	176
9.4	Frekvence výměny NJS.	177
9.5	Zavedení NJS zaplavováním	177
9.5.1	Pomůcky k zavedení NJS zaplavováním	177
9.5.2	Postup před výkonem	177
9.5.3	Postup během výkonu.	178
9.6	Zavedení NJS endoskopicky	179
9.6.1	Pomůcky k zavedení NJS endoskopicky	179
9.6.2	Postup před výkonem	180
9.6.3	Postup během výkonu.	181
9.6.4	Postup po výkonu	181
10	Perkutánní endoskopická gastrostomie - péče o pacienta	183
	<i>Helena Novotná</i>	
10.1	Definice	183
10.2	Indikace a kontraindikace	184
10.3	Komplikace	185
10.4	Pomůcky	185
10.4.1	Pomůcky k zavedení PEG	185
10.4.2	Pomůcky k podávání enterální výživy cestou PEG	187
10.5	Zavedení PEG	187
10.6	Postup před výkonem	188
10.7	Postup během výkonu	189
10.8	Postup po výkonu	189
10.9	Odstranění PEG	191

11 Podávání enterální výživy – péče o pacienta	193
<i>Helena Novotná</i>	
11.1 Definice	193
11.2 Indikace a kontraindikace	195
11.3 Komplikace při podávání EV	196
11.4 Způsoby aplikace EV	196
11.5 Přípravky EV	198
11.6 Pomůcky k podávání EV	200
11.7 Postup před výkonem	200
11.8 Postup během výkonu	200
11.9 Postup po výkonu	201
12 Podávání parenterální výživy – péče o pacienta	203
<i>Helena Novotná</i>	
12.1 Definice	203
12.2 Indikace a kontraindikace	204
12.3 Komplikace při podávání PV	204
12.4 Způsoby aplikace PV	205
12.5 Přípravky PV	206
12.6 Pomůcky k podávání PV	207
12.7 Postup před výkonem	207
12.8 Postup během výkonu	207
12.9 Postup po výkonu	207
13 Dietní postupy u onemocnění zažívacího traktu	210
<i>Helena Novotná</i>	
13.1 Dietologie – základní složky potravy a hlavní nutriční cíle . . .	210
13.2 Organizační struktura nemocniční léčebné výživy	212
13.3 Dieta při onemocnění jícnu a žaludku.	213
13.3.1 Dieta při refluxní ezofagitidě.	213
13.3.2 Dieta při vředové chorobě, akutní a chronické gastritidě	213
13.4 Dieta při onemocnění střev	214
13.4.1 Dieta při gastroenteritidě a průjmu	214
13.4.2 Dieta při dráždivém tračníku a divertikulární chorobě .	215
13.4.3 Dieta při zánětlivých chorobách střevních	215
13.4.4 Dieta při celiakii	216
13.5 Dieta při onemocnění žlučníku, slinivky břišní a jater	217
13.5.1 Dieta při onemocnění žlučníku	217
13.5.2 Dieta při onemocnění slinivky břišní	218
13.5.3 Dieta při onemocnění jater	218
13.6 Bezezbytková dieta.	219
13.7 Dieta při zácpě	219
13.8 Vlákna ve stravě	220
13.9 Prebiotika a probiotika	221

14 Hodnocení nutričního stavu, nutriční screening	225
<i>Helena Novotná</i>	
14.1 Hodnocení nutričního stavu.	225
14.2 Screening malnutrice	228
14.3 Role jednotlivých členů zdravotnického týmu v péči o výživu . .	228
15 Fyziologické hodnoty vybraných laboratorních parametrů . . .	231
<i>Helena Novotná</i>	
15.1 Biochemické vyšetření krve	231
15.2 Hematologické vyšetření krve	233
15.3 Imunologické vyšetření krve.	235
15.4 Sérologické vyšetření krve	235
16 Stomie	238
<i>Helena Michálková</i>	
16.1 Stomie gastrointestinálního traktu	239
16.2 Komplikace stomie	239
16.3 Ošetřování stomie	241
16.4 Stomické pomůcky.	242
16.5 Stravování a pitný režim pacienta se stomíí	243
Přílohy	246
Příloha 1: NANDA International v diagnostických doménách a třídách .	246
Příloha 2: Nutriční screening	249
Příloha 3: Denní záznam příjmu stravy	250
Příloha 4: Léky užívané v gastroenterologii a hepatologii	251
Seznam použitých zkratk	262
Rejstřík	264